A°. 1852.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 17 Januarij.

BATAVIA den 29 november.
(Per Overland-post.)

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal in Rade van 26 october laatstl. zijn bepalingen vastgesteld voor den afstand van het regt tot den verkoop van amfioen in het klein op Java en Madura, over het jaar 1852, en bij gelijk besluit van 30 october is bepaald welke landsmiddelen verpacht zullen worden.

Bij gelijk besluit van 1 november wordt verklaard dat voor het oogstjaar 1852 geen gebruik zal worden gemaakt van het voorbehoud, om de koffij, welke van verhuurde gronden wordt verkregen, boven hetgeen aan huurschat verschuldigd is, aan het Gouvernement te doen leveren.

Bij publicatie van 8 november wordt gezegd, hoe de Gouverneur-Generaal, in ervaring gekomen zijnde van het bestaan van geheime genootschappen of broederschappen onder de in Nederlandsch Indië gevestigde Chinesche bevolking, bekend maakt dat de zoodanige wier doel weldadig of onschadelijk is van regeringswege kunnen worden geduld; doch al dezulke welker strekking maar eenigermate zou kunnen leiden tot aanranding of ondermijning van het wettig gezag, het zij door aanwending van middelen, strijdig met de voorwaarden waarop de Chinezen in deze gewesten zijn toegelaten, het zij door de rust der onder 's Gouvernements bescherming staande bevolking in de waagschaal te stellen, met klem zullen worden tegengegaan, en derzelver deelnemers onvoorwaardelijk uit Nederlandsch Indië verwijderd.

Een ander besluit in Rade, van 16 november, wijzigt art. 33 en 38 der bepalingen op het stuk van slaven en slavenstand in Nederlandsch Indië, gearresteerd bij publicatie van 24 december 1825, in dezer voege:

Art. 33. De slaven zullen door hunne meesters behoorlijk moeten worden gevoed en gekleed, ter beoordeeling van het plaatselijk bestuur. Zoodra zij den ouderdom van 10 jaren bereikt hebben zal aan ieder hunner bovendien moeten gegeven worden aan geld, ten minste *f* 1 's maands, en bij intrede van hun 14de jaar minstens *f* 2 's maands.

Art. 38. Als mishandeling van slaven zal worden beschouwd, behalve het aanbrengen van ligchamelijke smart door strafoefening aan den lijve: *a*) het onthouden van behoorlijke voeding, kleeding en de bij art. 33 vastgestelde geldelijke bezoldiging; *b*) het vorderen en opleggen van overmatigen arbeid en van diensten, de krachten van den slaaf te boven gaande; *c*) het niet verzorgen van zieke slaven; *d*) in het algemeen al wat strekken kan om het lot van den slaaf te verzwaren en ondragelijk te maken, strijdig met de verpligting des meesters, om zijnen slaaf met zachtheid en zorg te behandelen.

— De afdeeling Batavia der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, die thans 151 leden telt, en tot voorzitter van welke de heer *D. van Schreven* benoemd is, heeft, onderanderen, tot de uitschrijving der volgende prijsvragen besloten: 1.° *Een betoog van het hooge nut van den ambachtsstand en het vereerende daarin gelegen.* — 2.° *Een onderzoek naar het Volksonderwijs onder de Javanen en wat daaraan ter verbetering zou kunnen worden aangewend.* Bij eene voldoende beantwoording der eerste prijsvraag is het de bedoeling daarvan eene vertaling in het laag Maleisch te doen vervaardigen, ten einde de verspreiding van het geschrift meer doel te doen treffen.

— Omtrent het voorgevallene en verrigte in Palembang deelen de *Javasche Couranten* van 1 en 19 november bijzonderheden mede. In de eerste plaats hetgene de Resident, bij brief van 29 september, omtrent zijne verrigtingen heeft medegedeeld, hetwelk hoofdzakelijk op het volgende nederkomt:

Den 31 augustus was hij met drie kompagnien van Palembang vertrokken, en aangezien de uitbreiding van den opstand rondom Lahat het gevaarlijkste was voor Palembang zelf, is hij de Lematang opgevaren, den 6 september te Goenong Megang aangekomen, en van daar over land naar Lahat gemarcheerd. Te Moeara Enim kreeg hij den 10 september tijding dat men hem den togt betwisten zou, en te Keboer dat een aantal muiters aan de overzijde van de doesson Goenong Agong verzameld was, en zich in eene vroeger verlaten doesson verschanst had. Die doesson was reeds den 30 augustus in handen der muiters gevallen, die daarop Keboer en Arahan met gelijk lot bedreigden. Den volgenden dag kwamen de troepen over de punten der muiters. De Resident liet de pradjoerits en de 5de kompagnie van het 13de bataillon, onder den majoor *Meis*, den aanval doen, nadat de versterking van de landzijde geheel omsingeld was, met dit gevolg dat zij, bestormd, binnen 10 à 12 minuten genomen was en den vijand geen andere uitweg overbleef dan om zich van den 30 à 40 voet hoogen steilen rivieroever af te werpen, en zwemmende den overkant te bereiken. Van onze zijde werd slechts een inlandsch soldaat aan het been gewond, terwijl het verlies des vijands 25 dooden en gekwetsten bedroeg. De uitslag van dit gevecht was zeer voordeelig, daar men zeggen kan dat voor den oogenblik de opstand aan deze zijde geheel gesmoord was, vooral na nog een togt, door de Goemay Lembah en Galmah Oeloe, naar de marga Semidang, waarbij een benting genomen en vernield is, en het brandpunt van den opstand in de Lematang Oeloe, de doessan Tandlong Auer, verblijfplaats van *Anak Dulam Badjan*, het hoofd des opstands, genomen en verbrand.

De hoofden waren overal op de oproeping des Residents opgekomen, uitgezonderd die van Goemay Lembah, die afgevallen was. Den 21sten vertrok de Resident naar Tebing-Tingie, den controleur *van den Bossche* achterlatende, om door zijnen invloed gunstig op genoemden marga te werken.

Volgens nader particulier schrijven des Residents is hij den 21 september te Tebing-Tingie aangekomen. Onder weg hadden de troepen eene versterking in de nabijheid van Boengamas stormenderhand ingenomen, waarbij de onzen een verlies van 14 gewonden leden, en is Goenong Karta, het brandpunt des opstands in de Kikim, in de asch gelegd.

Op de derde étape, Saunage, was alles voor de ontvangst der troepen in gereedheid. Den 26sten werd Lobo Klompang veroverd en het voornemen bestond naar de doessons Rantoe Tenang en Troesson, mede in de nabijheid van Tebing-Tingie, op te rukken, om de omstreken meer en meer van vijanden te zuiveren.

Latere berigten maken melding van de inname en verwoesting der doessons Rantoe Tenang en Troessan.

Den 26sten zuiverde de majoor *Pison* met 200 man de omstreken van Lahat van opstandelingen. Intusschen hadden de oproerige bewegingen ook in de Moessiedistricten weerklank gevonden, weshalve de waarnemende militaire kommandant van Palembang eene kompagnie infanterie, onder kapitein *Paul*, derwaarts zond, om de communicatie beneden Moeara Klingie open te houden.

Omtrent den verderen stand van zaken in Palembang zijn van den Resident, militairen kommandant, berigten ontvangen, loopende tot 26 october jl. Zij behelzen, in de eerste plaats, eenige nadere bijzonderheden van zijnen togt van Lahat naar Tebing Tingie, en bevestigen de inname van Ranto Tenang en Troessan.. Uit den verderen inhoud dezer berigten blijkt voorts, dat ook elders de krijgsverrigtingen niet minder gelukkig zijn geweest, en dat de oproerige districten meer en meer tot de rust wederkeeren. Op 28 september had radja *Tiang Alam* voor Moeara Klingie het hoofd gestooten, met dat gevolg, dat hij, met achterlating van een zestigtal dooden en gewonden, de vlugt genomen en zich langs Tambangan, door de Kikiem en Oeloe Pangie, begeven had. De kompagnie, die, onder bevel van kapitein *Paul*, in het laatst der maand september van de hoofdplaats vertrokken was, om de troepenmagt te Tebing Tingie te rejoigneren, was op 2 october te Moeara Klingie aangekomen, na herhaaldelijk met den vijand te zijn slaags geweest, waarbij deze telkens het onderspit gedolven had, en een paar kampongs, die den vijand hadden bijgestaan, verbrand waren. Deze wapenfeiten en vooral 's vijands nederlaag voor Moeara Klingie, hebben aan den aanhang van radja *Tiang Alam* in die streken den doodsteek toegebragt, en in het algemeen een gunstigen ommekeer van zaken te weeg gebragt. Wij laten hier volgen hetgeen de Resident dienaangaande rapporteert: „De Moessie, beneden Klingie, is thans geheel gezuiverd van vijanden, en de bevolking, van haren eersten schrik teruggekomen, schijnt zich nu tegen rooverijen te zullen verzetten. In de marga Boelan Tenga, Soekoe Oeloe, zijn de doessoens wel is waar nog allen ledig, doch zij zullen mede spoedig weder bewoond worden. De hoofden van Lobo Besar, Moeara Katie, in het salingsche en in het blitische, zijn allen hier (te Tebing Tingie) geweest om mij (den Resident) hunne onderwerping en gehoorzaamheid aan te bieden. In de Kikiem begint ook een gedeelte in onderwerping te komen. Onderscheiden hoofden hebben zich tot den controleur *van den Bossche*, ter erlanging van vergiffenis, gewend. De communicatie is weder open en postpakketten komen met vertrouwde personen geregeld aan. In de Lematang Oeloe komt alles tot rust terug. De Goemay Lembak heeft zich onderworpen. Men kan dus zeggen dat de opstand tot in de Ampat Lawang is gerefouleerd." Volgens de laatste berigten, hield de Resident, tevens militaire kommandant, zich voortdurend te Tebing Tingie op, en had hij besloten zijne troepen eenige rust te gunnen, en hen intusschen te bezigen om die punten te versterken, welke hem daartoe geschikt voorkwamen.

— Omtrent den stand van zaken in de Lampongsche districten zijn berigten ontvangen, loopende tot 30 october laatstl. Nadat men versterking van troepen uit Java had ontvangen, was den 20sten dier maand een verkenningstogt ondernomen; daarna was de gezaghebber tegen den vijand opgerukt en had hem tot twee malen toe verslagen. De kampong Taman en de hoofdversterking der muitelingen, ongeveer 4000 voeten boven de oppervlakte der zee op een steilen bergrug gelegen, werden bij die gelegenheid stormenderhand genomen en in de asch gelegd. Middelerwijl had de bevolking, door schrik bevangen, zich bijna geheel overgegeven, zoodat de gezaghebber bereids maatregelen beraamde om aldaar langs vredelievenden weg de rust te herstellen. Op deze togten hadden de troepen slechts het verlies van 4 gekwetsten en 1 gesneuvelde geleden, waarbij echter te betreuren valt het overlijden van den 1sten luitenant der infanterie *van Heemskerk*, die ten gevolge van vermoeijenis was bezweken.

— Den 31 october werd van Cheribon berigt, dat in het laatst der vorige maand op de hoofdplaats van het district Jatie Toedjoe, gelegen op het particulier land Indramayoe, een felle brand heeft gewoed, waardoor een aantal huizen, lombongs, goederen enz. is verloren. De schade werd op ruim *f* 25,000 begroot.

— Van Amboina werd den 11 october berigt, dat sedert den laatsten tijd eene gunstige verandering in den gezondheidstoestand is gekomen, en toen van geene heerschende koortsen meer gehoord werd. Het getal der lijders in het hospitaal aldaar bedroeg op dien tijd 83.

— Op verschillende plaatsen, vooral in de afdeeling Samarang, doen zich nog cholera-gevallen op.

— Zr. Ms. stoomschip HEKLA heeft in de vorige en in den aanvang der loopende maand eenige belangrijke togten gedaan, tot tegengang van den zeeroof. Dat vaartuig was den 28 september ll. van Soerabaija vertrokken en had zich den 3 october in de baai van Boerong, op de noordwestkust van het eiland Sumbawa, meester gemaakt van het erkende roovershoofd *Datng Magassing*, en hem met 14 mannen, 11 vrouwen en 3 kinderen gevangen naar Macassar overgebragt. Den 13 october vertrok de HEKLA met Zr. Ms. stoomschip SAMARANG van Macassar, welke gezamenlijke magt nu Tanna Tjampea, Kalao en Kalao Toea bezocht, op welken togt 11 Illanonsche rooverspraauwen vernield, 6 stukken geschut van 4 tot 8 pond veroverd en 2 vlaggen van roovershoofden buit gemaakt werden; het geschut, dat met verschillende praauwen gezonken was, had zeker aanmerkelijk meer bedragen. Na deze expeditie te Macassar teruggekeerd, vertrokken de gemelde schepen den 26 october op nieuw van daar; op welken togt verscheiden rooverspraauwen werden vernield, terwijl zij die met roovers heulden eene welverdiende straf ontvingen; bovendien zijn eenige schuilplaatsen der zeeroovers, die tot nog toe onbekend waren, bekend en bezocht geworden, en is de hydrographische kennis van de noordkust van Floris door dezen togt merkelijk vermeerderd. Den 5 dezer keerde de expeditie te Macassar terug.

— Zr. Ms. schoener ARUBA, luit. ter zee 1ste klasse ridder *W. J. C. Huyssen van Kattendijke*, is den 29 october van Batavia naar Billiton gezeild. — De stoomboot MERAPI, luiten. 1ste kl. *H. J. van Maldeghem*, is den 30 october van Batavia naar Timor vertrokken, aan boord hebbende jonkh. *Goldman*, commissaris voor Timor, jonkh. *van Spengler* en een Portugeesch officier, de heer *Lobats de Tario*; is den 2 november te Soerabaija aangekomen en heeft den 9den de reis voortgezet. — De schoener ARGO, luiten. 1ste kl. *J. van Maurik*, is den 5 november van Batavia naar Padang vertrokken. — De adviesbrik PYLADES, luit. 1ste kl. *L. Nicolson*, is den 8 november van Batavia naar Palembang gezeild. — De schoenerbrik BANDA, luit. 1ste kl. *T. Hansen*, is den 9 november van Soerabaija vertrokken, koers stellende om de oost. — De stoomboot BORNEO, luit. 1ste kl. *F. J. E. van Gorkum*, is den 27 november van Batavia naar Onrust vertrokken.

— Als passagiers zijn van Batavia naar Nederland vertrokken: Den 30 october, met de *Admiraal de Ruiter*, kapitein *G. M. Titsingh*, naar Amsterdam, de heer *Nieuwenhuyzen*. Den 7 november, met de *Rotterdam*, kapitein *P. Vis*, naar Rotterdam, de 1ste luitenant der infanterie *H. A. Termijtelen*, luit. ter zee 2de kl. *J. M. van Rhijn*, officier van administratie *M. J. Duvelaar van Campen*, mevr. *F. Bezille*, en de jongeheer *L. G. P. Cressonnier*. Den 13 november, met de *Vriendschap*, kapitein *F. W. E. Schuchard*, mede naar Rotterdam, mevr. de wed. *J. J. van der Eb* met drie kinderen, mevr. de wed. *E. P. J. B. Warmbold* en zoon, en de jongeheer *P. H. de Bruyn*. Den 17 november, met de *Colombine*, kapitein *A. J. Andresen*, insgelijks naar Rotterdam, de heer *A. J. Langholt*. — Van Pasoeroewan: den 7 november, met de *Gertrude*, kapitein *A. Schaap*, naar Rotterdam, de heer *W. K. H. Feuilletau de Bruyn* en mevrouw *E. Mulock Houwer*, en den 14 dito, met de *Maria*, kapitein *H. D. van Wijk*, naar Amsterdam, de heer *G. Fabius*.

AANGEKOMEN: Te BATAVIA 31 oct. *Vrouw Anna Hendrina*, G. A. Hoedt, v. Amboina; 20 november H. Zoetelief v. Onrust; 22 dito *Prins Maurits*, J. J. Bart, van Tagal, en 25 *Johanna Catharina*, D. C. Claus, terug uit zee. Te SAMARANG 4 november *Gouverneur-Generaal Rochussen*, G. F. Rijken, van Batavia, en 19 dito *Elisabeth Anthonia*, J. Veenstra, v. Soerabaija. Te SOERABAIJA 11 dito *Blora*, C. N. van der Beek, v. Batavia. Te WIJNKOOPSBAAI 2 *Prins Hendrik*, J. Goedkoop, van Anjer. Te CHERIBON 4 *Lucie*, J. van der Schaft, en te TAGAL 6 *Mercurius*, D. Visser, beiden v. Batavia. Te INDRAMAIJOE 8 *Nova Zembla*, L. Heykoop, v. Samarang. Te PROBOLINGO 16 *Maria Elisabeth*, K. J. Jonker, en *Vier Gebroeders*, C. Vonck, beiden van Soerabaija. Te BANJOEWANGIE 15 october *Reijerwaard*, P. Wieriks, van Engeland, en is den 18 dito naar Manilla vertrokken. Te PANAROEKAN 15 november *Cornelis Smit*, D. O. van der Wal, van Bezoekie. Te PATJITAN 8 dito *Whampoa*, W. C. Kuyk, van Soerabaija.

VERTROKKEN: Van BATAVIA 1 november *Blora*, C. N. van der Beek, naar de Moluccos; 5 dito *Generaal Chassé*, J. Scott, naar Padang; 11 G. A. Hoedt naar Singapore; 13 S. van der Mey naar Pasoeroewan, T. K. Veldman naar de Wijnkoopsbaai en H. H. Kramer naar Soerabaija; 16 J. K. de Weerd n. Tjilatjap, H. Wittebol en R. J. Reynders naar Soerabaija; 18 *Saint Michael*, R. W. Prance, naar Amsterdam, en C. Tjebbes naar Soerabaija; 20 A. F. Giesse, mede naar Soerabaija; 21 W. J. Chevalier naar Samarang; 22 S. A. Meijer en 23 J. C. Hoek, beiden naar Soerabaija; 25 P. Esink naar Indramaijoe, J. J. Day n. Samarang en J. F. Detering n. Soerabaija; 26 J. Hoekstra naar Samarang; 28 P. L. Dupain naar Soerabaija en H. H. de Boer naar Samarang. Van TAGAL 23 november *Nassau*, J. L. ten Boekel, naar Nederland. Van SOERABAIJA 30 october *de Maas*, J. N. Lotzow, naar Macassar; 12 november *John Gray*, D. M'Donald, naar Amsterdam; 14 dito *Waterloo*, W. W. van Epen, mede n. Amsterdam; 18 *Oost-Indiën*, E. E. Mos, en *Cornelis Wernard Eduard*, J. M. Kleinhouwer, beiden naar Nederland over Probolingo en Panaroekan; 19 *Duiveland*, J. C. Kretje, n. Nederland over Pasoeroewan; 20 *Maximiliaan Theodoor*, K. Latjes, naar Amsterdam. Van PEKALONGAN 22 dito *Graaf van Hogendorp*, F. van Hees, naar Rotterdam. Van PASOEROEWAN 7 *Gertrude*, A. Schaap, naar Rotterdam; 11 *Lucipara's*, J. Kloppenburg, naar Amsterdam; 12 *Jan van Hoorn*, J. Bouten, naar Dordrecht; 14 *Maria*, H. D. van Wijk, naar Amsterdam. Van PROBOLINGO 12 dito *Stad Schiedam*, T. A. Wulp, n. Nederland door Straat Bali, en 15 *Resident van Son*, F. C. Bauditz, n. Nederland over Batavia. Van BANJOEWANGIE 8 dito *Willem III*, H. R. Bok, naar Schiedam; 12 *Minerva*, J. A. van Boven, naar Middelburg, en 13 *Witte Corneliszoon de With*, T. van Rossen, n. Nederland. Van TJILATJAP 29 october *Marie Julie*, L. C. van Dijcke, 4 november *Ida Elizabeth*, M. A. Overgaauw, en 16 dito *Edouard en Marie*, H. Eeltjes, alle drie naar Rotterdam. Van PATJITAN 21 october *Kortenaer*, A. Glazener Jr., naar Rotterdam, en 12 november *Cesar*, S. Hooglandt, naar Amsterdam.

Ter reede van BATAVIA lagen den 28 november Zr. Ms. korvetten BOREAS en NEHALENNIA; stoomschepen SURINAME en ARDJOENO; brik DE ZWALUW; Gouvernements-schoeners ZEEMEEUW en ANADYOMENE. Nederlandsche stoomschepen *Java* en *Koningin der Nederlanden*; de Nederlandsche schepen *de Oceaan*, *Philips van Marnix*, *Zorgvlied*, *Zeemeeuw*, *Anna Margaretha*, *Sara Lydia*, *Lucenia*, *Java*, *Lodewijk Anthony*, *Immagonda Sara Clasina*, *Prins Maurits*, *Tweelingzusters*, *Gelderland*, *Dorothea Henriette*, *de Noord*, *Dankbaarheid*, *de Javaan* en *Johanna Catharina*; — de Engelsche schepen *Panama* (in lading naar Amsterdam), *Erin's Queen* (in lading naar Rotterdam), *Sultan*, *Enchantress* en *Inconstant*; Amerikaansche schepen *Cohota* en *Three Brothers*; Hamburger schip *Elbe*; Zweedsche schepen *Solide*, *Christian* en *Alcyon*; Bremer schip *Ernst Moritz Arndt*, en Pruissisch schip *Wilhelmina*.

Ter reede van SOERABAIJA lagen den 20 november Zr. Ms. wachtstoomschip ETNA, stoomschepen VESUVIUS, HEKLA, BATAVIA, PHOENIX en ONRUST, stoom-adviesvaartuig TJIPANNAS, schoenerbrikken BANKA en DE HAAI, en schoener SYLPH; — de Nederlandsche schepen *Mary en Hillegonda*, L. Visser; *Triton*, H. Olie; *Onderneming*, J. Johansen; *de Hoop van Capelle*, D. F. Browning; *de Zwijger*, J. H. Mugge; *Mathilda*, H. C. Wriborg; *de Amstel*, J. van Duyn; *Koning Willem II*, G. van Eyk Menkman; *President Verkouteren*, C. F. Eylerts; *Eensgezindheid*, K. Haasnoot; *Anna en Elise*, C. J. Jaski; *Jeannette*, G. G. Luttenberg; *Mosambique*, T. J. J. Bouman; *Clara Henrietta*, N. D. de Boer, en *Lucia Maria*, B. Barends.

Ter reede van PASOEROEWAN lagen den 18 november de Nederlandsche schepen *Walvisch*, T. Schut; *Koning Willem II*, W. Blaakhert; *Prinses Sophia*, P. S. Matzen; *van Galen*, J. R. Smit; *Generaal List*, G. A. Sandman; *'s Gravenhage*, C. J. N. Blok, en *Graaf van Nassau*, E. Sanders.

Ter reede van TJILATJAP lagen den 16 november de Nederlandsche schepen *Jonge Cornelis*, C. Verbey (den 5 dito), en *Henriette Elizabeth Susanne*, E. F. Prater (den 27 october aangekomen, beiden van Batavia).

STRAAT SUNDA doorgezeild: Den 27 october *Margaretha Ida*, H. Hagers, en *Bernhard Hertog van Saxen-Weimar*, P. H. Hazewinkel, beiden van Batavia n. Rotterdam. Den 2 november *Admiraal de Ruyter*, G. M. Titsingh, van Batavia naar Amsterdam. Den 4 dito *Afrika*, C. Ouman, van Manilla naar Cowes; *Adolf van Nassau*, D. Doornbos Borchers, en *Koophandel*, H. de Boer, beiden van Batavia naar Amsterdam. Den 5 dito *Olivier van Noord*, O. Kievyt, van Shanghae naar Liverpool. Den 6 dito *Wilhelmina Catharina*, J. A. van Doorninck, en den 8 dito *Rotterdam*, P. Vis, beiden van Batavia naar Rotterdam. Den 12 dito *het Zeepaard*, J. Giltjes, van Batavia naar Middelburg. Den 13 dito *William Shand*, N. Warden, v. Batavia naar Nederland. Den 14 dito *de Vrienden*, N. Blom, van Manilla n.

Londen: *Doggersbank*, P. J. Kerkhoven, n. Amsterdam, en *Vriendschap*, F. W. E. Schuchard, n. Rotterdam, beiden van Batavia. Den 16 dito *de Komeet*, F. Wissemann, van Hong Kong naar New-York. Den 23 dito *Colombine*, A. J. Andresen, *Zuid-Holland*, S. de Boer, en *Machtilda Cornelia*, N. J. Nannen, alle drie van Batavia naar Rotterdam.

Door kapitein P. L. Dupain, den 15 november van Rotterdam te Batavia aangekomen, is op 4 gr. 41 min. NB. en 19 gr. 35 min. WL. gepraaid het schip *Wassenaar*, kap. A. Hofstee, 32 dagen reis hebbende van Amsterdam naar San Francisco en Batavia.

LONDEN den **14** januarij (*des avonds*).

Heden werd wederom een Kabinetsraad gehouden. Het adres in antwoord op de Troonrede zal in het Lagerhuis door sir *R. Bulkeley* voorgesteld en door den heer *Bonham Carter* ondersteund worden.

— Het Gouvernement heeft met den heer *Macgregor Lair* een contract voor den tijd van negen jaren gesloten, voor het maandelijks in de vaart brengen van schroefstoombooten tusschen Engeland en de Westkust van Afrika, tegen eene gemiddelde jaarlijksche betaling van 21,000 ponden sterling. De afstand heen en terug zal 9000 Engelsche mijlen wezen, en in 58 a 60 dagen afgelegd worden, door stoomschepen van ongeveer 700 tonnen, welke van ijzer moeten worden vervaardigd.

— De commissie uit de houders van Spaansche fondsen, welke zich tegen de onlangs met de Regering van Spanje gemaakte schikkingen tot regeling der buitenlandsche schuld verzetten, heeft een uitvoerig verslag wegens den geheelen staat dier zaak aan lord *Granville*, den nieuwen secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, ingediend, en de voorzitter dier commissie voedt hoop op inwilligingen der Regering van Spanje.

— Voor de Kaap de Goede Hoop zal, zegt men, ook een luitenant-gouverneur benoemd worden, om de burgerlijke zaken te besturen zoo lang de Gouverneur zich op het tooneel des oorlogs bevindt.

— Laatstleden maandag werd te Southampton, onder voorzitting van den maire *Andrews*, eene talrijke vergadering gehouden, tot benoeming eener commissie en het nemen van verdere maatregelen, ter inzameling en uitdeeling van giften ten behoeve der weduwen en weezen van die manschappen welke door het in brand geraken en verongelukken der stoomboot *Amazon* zoo jammerlijk omgekomen zijn. Met genoegen vernam men dat H. M. de Koningin bereids voor 150 ponden sterling tot dit doel heeft ingeteekend, terwijl verschillende andere meer of minder groote inteekeningen het bedrag der reeds toegezegde sommen reeds over de 1000 ponden sterling had doen stijgen.

Van de 25 passagiers en schepelingen die den brand aan boord der *Amazon* ontkomen en door het Nederlandsch kofschip *Geertruida* opgenomen en te Brest aan wal gebragt zijn kwamen 21 gisteren te Southampton aan, waar zij de voorwerpen der grootste belangstelling en deelneming waren.

— Uit New-York loopen de berigten tot 1 dezer. De tijding der vernieling van de nationale bibliotheek te Washington wordt bevestigd, maar de brand heeft het overige en voornaamste gedeelte van het Kapitool gespaard. De schade wordt nogtans op veertig millioen dollars begroot, en het getal der door de vlammen vernielde boeken op 35,000, behalve vele handschriften, teekeningen en kaarten. Gelukkig heeft men het oorspronkelijk handschrift der onafhankelijk-verklaring kunnen redden. De oorzaak van dezen noodlottigen brand blijft tot hiertoe duister.

Kossuth bleef nog steeds het voorwerp der algemeene aandacht en overal waar hij kwam heerschte groote geestdrift. Zijne ontvangst in het Huis der Representanten had nog geen plaats gehad. Bij het vernemen der tijding van den coup d'état in Frankrijk moet hij, aan een maaltijd te Philadelphia, gezegd hebben dat deze daad zeer bevorderlijk aan de zaak der vrijheid en het sein tot den algemeenen opstand wezen zou. Zulk eene heiligschennige beweging van *Louis Napoleon* werd, zeide *Kossuth*, vereischt om de vertrapte massa's in de Oude Wereld in al hare kracht te doen opstaan, ten einde hare regten te herwinnen. Bij deze gelegenheid heeft hij ontkend met Socialisten of Abolitionisten iets gemeens te hebben.

Het verschijnen van een Engelsch eskader voor Vera Cruz, denkelijk met het doel om die haven te blokkeren, indien de Mexicaansche schuld aan de Engelschen niet terstond voldaan wierd, heeft aldaar groote verslagenheid veroorzaakt. Tusschen de Gouvernements troepen en opstandelingen waren weder gevechten geleverd, en de laatsten, onder *Caravajal*, hebben Ceralvo ingenomen. — Door eenige Mexicanen in California zijn weder tot hiertoe onbekende en rijke goudlagen ontdekt en wel in het district Mariposa. Daarentegen duchtte men dat de Indianen in California een opstand tegen de Blanken beraamden.

— Zoo als zich wel liet vermoeden, heeft het berigt dat de Keizer van China uit Peking verjaagd en zijne dynastie door die van den hoofdrebel vervangen was, zich niet bevestigd. Maar wel bleef de opstand in de provincien Kwangsi en Kwantung voortduren.

PARIJS den **14** januarij.

Het officiële dagblad deelt een aantal besluiten mede, waarbij hoofdofficieren der nationale garde te Parijs worden benoemd. Verder heeft de President der Republiek geheele kwijtschelding van straf toegestaan aan alle wegens niet nakoming van de dienst der nationale garde veroordeelden.

— Gisteren avond woonde *Louis Napoleon* de voorstelling in den Italiaanschen schouwburg bij; met luid gejuich werd hij door de aanwezigen verwelkomd.

De President heeft gisteren, ter eere der nagedachtenis van den maarschalk *Soult*, in de kerk der Invalieden eene plegtige lijkdienst doen vieren.

— Op den nieuwejaarsdag heeft de generaal *Gemeau* namens het Fransche leger te Rome den Paus toegesproken. Z. H. heeft daarop in hartelijke bewoordingen geantwoord.

— De generaal *Cavaignac* zou zijn ontslag uit de dienst hebben aangevraagd.

— Het houten gebouw, waarin de Wetgevende Vergadering hare bijeenkomsten hield, is thans geheel weggebroken.

— Bij besluit der Koningin van Spanje van den 7 dezer, welk besluit den 9den te Madrid openbaar is gemaakt, zijn de Spaansche Cortès ontbonden. De redenen, welke hiertoe aanleiding hebben gegeven, worden niet gemeld. — Te Calatayud heeft een oproer van vrij ernstigen aard plaats gegrepen, ten gevolge van het nieuwe tarief van octrooiregten. De menigte heeft de Koninklijke wapens afgerukt en zich aan andere baldadigheden schuldig gemaakt. De gewapende magt is tusschen beide moeten komen. — Ook te Madrid heeft men eenige teekenen van muiterij waargenomen.

PARIJS den **15** januarij.

Heden deelt het officiële dagblad de nieuwe Constitutie mede. Het bewind wordt daarbij voor den tijd van tien jaren aan den President opgedragen, die verantwoordelijk is, steeds een beroep op het volk kan doen, over het leger beschikt en tractaten sluit. Er zal een Senaat en eene Kamer van Gedeputeerden zijn; de Senaat telt 150 leden en vergadert met gesloten deuren, de leden worden voor hun leven benoemd; de gedeputeerden worden bij algemeene verkiezingen voor zes jaren benoemd, en wel 1 op de 35,000 kiezers; het procesverbaal der zittingen zal door de dagbladen medegedeeld kunnen worden. De Staatsraad zal 50 leden tellen.

's GRAVENHAGE den **15** januarij.

Uit een bijzonder schrijven van Batavia, de dato 28 november jl., blijkt, dat het vroeger medegedeelde gerucht, dat de luitenant-generaal, hertog van Saksen-Weimar, Java verlaten en naar het Moederland terugkeeren zou, zich allezins heeft bevestigd. Redenen van gezondheid hebben den opperbevelhebber van het Ned. Indisch leger tot dat besluit geleid. Reeds met de landmail van december zou de Hertog van Java vertrekken, zoodat hij waarschijnlijk in de volgende maand in Nederland zal aankomen.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal saturdag den 17 dezer bestaan uit *Les Porcherons*.

ROTTERDAM den **16** januarij.

De gisteren alhier gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd geopend met het lezen van de notulen der vorige vergadering, welke zonder aanmerkingen gearresteerd werden.

De Voorzitter stelde daarop voor in de verordening, regelende den werkkring der vaste commissie, belast met het ontwerpen van en herzien der bestaande plaatselijke verordeningen tegen wier overtreding straf is bedreigd, nog eene kleine wijziging te brengen, waaraan de Vergadering bij acclamatie hare goedkeuring hechtte.

Vervolgens berigtte de Voorzitter dat waren ingekomen: 1°, berigt van Gedeputeerde Staten, dat de begrooting der dienstdoende schutterij voor het jaar 1852 in ontvang en uitgaaf was goedgekeurd ter somma van *f* 13,067. 50.

2°, eene missive van den heer *R. A. Mees*, waarbij deze zich bereid verklaart de benoeming aan te nemen tot lid der commissie, belast met het ontwerpen van en het herzien der bestaande plaatselijke verordeningen betreffende de huishouding der gemeente.

En 3°, tot leedwezen des Voorzitters, eene missive van den heer *C. J. Thooft*, waarbij hij verklaart de benoeming tot lid der commissie van beheer niet aan te nemen. Werd besloten in eene volgende vergadering tot eene nieuwe benoeming over te gaan. — Wijders deelde de Voorzitter mede, dat Burgemeester en Wethouders bepaald hadden, dat de wethouder *Blankenheym* de commissie van financien en de wethouder *Prins* de commissie van beheer zal presideren.

De Voorzitter zeide daarop, dat het Gemeentebestuur van Kralingen concessie had gevraagd tot het maken van een uitpad voor de gemeenteschool in de Hoflaan. Dat verzoek was gesteld in handen der commissie van beheer, welke had gerapporteerd het verzoek op eenige voorwaarden toe te staan, en tevens de vraag geopperd had of geene recognitie betaald zou moeten worden. De commissie van financien had daarop gerapporteerd, om van 1 januarij dezes jaars eene jaarlijksche recognitie van *f* 5 voor deze concessie te doen betalen. De Vergadering vereenigde zich met de slotsom dezer rapporten.

Ten gevolge van eenige deswege ingekomen verzoeken, en na het rapport der commissie van beheer te hebben gehoord, bepaalde de Vergadering, dat voor alle door demping aan de Binnenvest, de Slijkvaart en elders vervallen of later vervallende bruggen geene recognitie meer betaald zal behoeven te worden.

Eenigen tijd geleden waren verzoekschriften ingekomen van bewoners van de Baan en het Vasteland, waarbij werd aangedrongen op betere verlichting en op het wegnemen van eenige vuilnisbakken in de Baan. Dien ten gevolge was een onderzoek ingesteld en thans deelde de Voorzitter aan de Vergadering eenige plannen tot betere verlichting van de Baan, het Vasteland enz. mede; ook tot het plaatsen van twee sterke lichten zoowel bij het invaren van de Leuvehaven als van de Oude Haven. Na eenige discussie hechtte de Vergadering hieraan hare goedkeuring, doch besloot de vuilnisbakken in de Baan, ten gerieve der behoeftigen, te behouden. De heer *Dunlop* uitte den wensch, dat die bakken meer dan thans geledigd zouden worden en vroeg ook of de Tweeleeuwensteeg thans beter verlicht zou worden. Op het eerste antwoordde de Voorzitter, dat gezorgd zou worden dat de aannemer ten deze beter zijne verpligtingen nakwam, en op het tweede, dat de bedoelde steeg nog niet in het tegenwoordige plan begrepen was, doch dat nog nadere voorstellen gedaan zouden worden.

Op een vroeger ingekomen adres van bewoners der Koolsche- of Kulkkade werd, na eenige discussie, besloten, op het begin dier kade aan de onbewoonde zijde twee olie-lantarens te doen plaatsen. De heeren *van Rijckevorsel* en *J. van der Hoop* wilden op die kade vijf lantarens geplaatst zien.

Van het Bestuur van de Rotterdamsche afdeeling der Hollandsche maatschappij van landbouw was een verzoek ontvangen om eene bijdrage uit de kas der gemeente voor de dit jaar alhier te houden tentoonstelling. Na eenige woordenwisseling werd besloten *f* 300 toe te staan, met bepaling dat die voor medailles of prijzen besteed zullen moeten worden.

Nog was ingekomen het jaarlijksch verslag van den geneesheer van het Krankzinnigengesticht alhier, waar zich thans 104 krankzinnigen bevinden. Werd besloten dat verslag ter visie te leggen.

Van den directeur der stedelijke belastingen was berigt ontvangen dat een commies was overleden. Werd bepaald de inkomende adressen van sollicitanten in handen der commissie van financien te stellen.

Ten gevolge van het ingesteld onderzoek nopens het overladen van beer enz. was gebleken, dat de heer *Vosbergen*, die zich deswege had geadresseerd, billijke reden tot klagen had, weshalve voorzorgen ten deze genomen zullen worden. Werd besloten den adressant daarvan berigt te doen toekomen.

Aan de orde waren nu de discussien over het rapport der commissie omtrent het opnemen van personen in het ziekenhuis. Verscheiden leden verzochten daarover het woord.

De heer *de Critter* was de eerste spreker. In het breede ging hij het rapport der commissie na en bragt zijne bedenkingen daartegen in het midden. Zijns inziens hadden de fondsen van het gasthuis een anderen oorsprong dan in het rapport werd gezegd; gingen die fondsen nu aan de stad over, dan moesten met de baten ook de lasten overgaan. Hij meende dat men bij de regeling der bedeeling niet aan het gasthuis gedacht heeft, omdat daar niets te regelen viel. Verder hield hij staande, dat de lasten van een godshuis niet anders zijn dan verpleging om niet; bestreed hij de stelling, dat de diakonien regtens verpligt zijn tot betaling, en noemde hij het hard thans allen te laten betalen, omdat het gebouw zoo veel gekost heeft. Hij besloot zijne rede met het voorstel eene klasse voor gratis-verpleegden daar te stellen, terwijl hij ook wilde, dat alle zeelieden, de officieren alleen uitgezonderd, gelijk zouden staan.

De heer *F. van Vollenhoven* had met veel belangstelling kennis genomen van het zoo uitmuntend gestelde rapport der commissie, benoemd tot onderzoek der voorstellen tot wijziging van sommige bepalingen van het reglement van het nieuwe ziekenhuis. Gaarne erkende hij dat het rapport vele verdiensten bezit, dat het blijken draagt van gezet onderzoek en dat het een duidelijk en bepaald voorstel doet, gegrond op de bij dat rapport door de commissie aangenomen beginselen. Met die beginselen kon hij zich echter niet vereenigen. Wel was het hem aangenaam dat de commissie zich ook vereenigt met een gedeelte van zijn voorstel, om namelijk het laatste lid van art. 4 der afd. B te doen vervallen, en dus, zoo als ook reeds voorloopig door dezen Raad is bepaald, de arm- en diaconiebesturen te ontheffen van de bij het reglement bepaalde borgstelling; — maar het door hem ook op den voorgrond gestelde beginsel, dat minvermogende en behoeftige stadgenooten, ook dienstboden, handwerks- of ambachtslieden en dergelijken, wier domicilie van onderstand alhier is, zonder betaling, dus geheel gratis, in het nieuwe ziekenhuis zullen kunnen worden verpleegd, even als dit in het oude gasthuis plaats vond, is door de commissie niet aangenomen, terwijl bij hem de overtuiging blijft bestaan dat dit beginsel doelmatig en nuttig is. Bij velen, bij zeer velen toch onzer minvermogende stadgenooten, zeide de spreker, heerscht een loffelijk gevoel van eer, heerscht een sterk gevoel van eigen waarde, en velen hunner verdienen, om hun ordelijk en werkzaam gedrag, met het volste regt en in den waren zin des woords, fatsoenlijke lieden te worden genoemd. Een der vele en goede uitwerkselen van dat eergevoel bestaat daarin, dat zij er eene eer in stellen nooit van eenig arm- of diaconiebestuur te hebben getrokken. Zij dragen er roem op dat hunne namen niet bekend staan op de verpleeg- of bedeelboeken der diaconie of armbesturen. Dat gevoel van eer is prijzenswaardig; dat regtmatig eergevoel moet worden ondersteund, moet worden opgewekt en onderhouden en het is dure pligt, ook als leden van den Gemeenteraad, daartoe zoo veel mogelijk mede te werken. Wanneer zijn voorstel wierd aangenomen, dan blijft dat eergevoel gespaard, dan wordt het opgewekt en aangemoedigd. — Door het aannemen van het voorstel der commissie daarentegen, wordt het zijns inziens miskend en geschokt, en misschien bij sommigen vernietigd. Maar bovendien door het aannemen van het voorstel der commissie zal op de diaconie- en armbesturen een last worden gelegd, die althans voor sommigen hunner hoogstbezwarend, zoo al niet onoverkomelijk zal zijn, en zal, vreest hij, het Gemeentebestuur dezer stad in vele moeijelijkheden en onaangenaamheden worden gewikkeld, terwijl de minvermogenden en behoeftige stadgenooten er de slagtoffers van zullen zijn. Om deze redenen zou hij stemmen tegen het voorstel der commissie.

Den heer *Dunlop* scheen het toe dat het reglement voor het ziekenhuis zeer veel overeenstemming had met het gebouw, namelijk dat de grondslagen niet deugen. Het kwam hem voor dat een groot deel der Vergadering er eveneens over dacht. Het deed hem leed te moeten verklaren, dat hij niet met de zienswijze der commissie instemde. Ook betreurde hij het diep, dat men van het gasthuis een kosthuis voor zieken wilde maken, en zeide de vorige Regering dank dat zij de zaak zoo lang op den ouden voet gelaten had; een oud gebruik erlangt bijna kracht van wet, dus wilde hij de armen gratis verplegen. Hij meende dat men eerst aan betaling is gaan denken, toen men gewaar werd dat het gebouw zoo veel geld zou kosten, en het nieuwe reglement is oorzaak dat thans niet meer dan ruim 80 lijders in het ziekenhuis aanwezig zijn. Ten slotte verklaarde hij zich tegen het voorstel der commissie en voor dat van den heer *F. van Vollenhoven*, als geschikt om de bestaande bezwaren uit den weg te ruimen.

De heer *Ledeboer* wilde niet in herhalingen van het in eene vroegere vergadering door hem bijgebragte treden, maar bleef zich tegen het rapport der commissie verklaren. Hij vroeg of de oude Raad wel tot de daarstelling van een zoo kostbaar gebouw zou hebben besloten, wanneer vooraf bepaald ware dat ieder voortaan zou moeten betalen. Ook hij stemde met het voorstel van den heer *van Vollenhoven* in.

De heer *van Rijckevorsel* verklaarde met het rapport der commissie in te stemmen, slechts één punt uitgezonderd. Hij wilde niet wroeten in den nacht der tijden, zulks deed weinig ter zake; het was niet de vraag wat was, maar wat is; hij hield staande dat het gasthuis geen godshuis is; het kwam hem voor dat men zich niet geplaatst heeft op het juiste terrein, men is niet doorgedrongen tot de kern van het vraagstuk, die kern is van teederen aard; men moest een slip van het gordijn opligten, waarachter mysterien zijn verborgen welke men liefst zou willen laten rusten. De diakonien willen namelijk eene bedekte subsidie uit stads kas, doch willen geene subsidie vragen, om niet rekenpligtig te worden. Verpleegt men alle bij de diakonien armlastigen om niet, dan handelt men, zijns inziens, onregelmatig en onbillijk; bovendien weet hij dat er diakonien zijn die rijk genoeg zijn om te betalen. Tegenkanting, dat spook, maakt hem ook niet bevreesd; men moet zich daardoor niet doen afschrikken; welke nieuwigheid heeft geene tegenkanting ondervonden? Het moreel der verpleegden zal ook niet lijden door te laten betalen. In één punt verschilde hij slechts van de commissie, hij wilde meerdere ruimte geven wat het voorgestelde omtrent de matrozen aanbelangt, opdat de reederijen zich niet aan de betaling der verplegingskosten onttrekken, door den hoogen prijs afgeschrikt.

De heer *van der Kun* bestreed het voorstel der commissie en het door den heer *van Rijckevorsel* aangevoerde, wat het vragen van subsidie door de diakonien aanbelangt, waartoe niet gemakkelijk zou worden overgegaan. Ook vroeg hij waarom de fondsen van het oude gasthuis niet onder het beheer der stad zijn.

De heer *Obreen* gaf eenige inlichtingen nopens het ziekenhuis, en zeide dat in het oude gasthuis nog 25 vrouwen verpleegd worden, zoodat het getal verpleegden thans niet minder is dan vroeger. — De heer *Dunlop* zeide dank voor deze inlichtingen.

Vervolgens bestreed de heer *Hoynck van Papendrecht* als rapporteur de verschillende bezwaren tegen het rapport der commissie geopperd en lichtte de gronden van dat verslag nog nader toe.

De heer *Ledeboer* wederlegde daarop eenige punten, ook het gezegde van den heer *van Rijckevorsel* nopens eene bedekte aanvraag om subsidie; hij noemde dat zeggen zoo al niet beleedigend, ten minste gewaagd; ook had hij niet gezien welke sluijer was opgeheven. — Door den heer *van Rijckevorsel* werd daarop geantwoord dat hij zich niet zou laten verlokken het algemeen terrein te verlaten; hij zou niet ontvouwen, wie en wat hij bedoeld had, niemand had het regt hem daartoe te interpelleren, maar hij hield zijn gezegde vol. — De heer *J. van der Hoop* sprak voor eene gratis-klasse. — De heer *Tromp* zeide, als lid van den ouden Raad, dat men bij het bouwen wel degelijk op betalen bedacht is geweest, hetwelk geen gevolg was van de kostbaarheid. — De heer *Gevers Deynoot* zeide dat de diakonien, even goed als zij voor de kinderen het schoolgeld betalen, ook de verpleegkosten voor de zieken kunnen voldoen; willen zij niet, dan zullen de zieken voor stads rekening verpleegd worden. — De heer *R. A. Mees* meende dat men op twee gedachten hinkte en daarvan blijk had gegeven, door eene mindere betaling toe te staan aan de diakonien.

De Voorzitter voerde eindelijk nog het woord. Telkens had hij over de kostbaarheid van het gebouw hooren spreken, doch zulks deed hier, naar zijne meening, niets ter zake. Wat de fondsen van het gasthuis aangaat, die zullen onder stedelijk beheer komen. Hij verdedigde verder nog de daarstelling van het nieuwe gebouw, waar **men niet meer dan in het oude zal betalen.** Wat het hinken op twee gedachten betreft, hem is het wel dat ook de diakonien *f* 1 daags betalen. Ten slotte raadde hij de Vergadering aan in deze voorzigtig te werk te gaan.

Daarop werd het beginsel der commissie in stemming gebragt, en met 23 tegen 12 stemmen werd het beginsel van algemeene betaling aangenomen.

Voor algemeene betaling stemden de heeren *Gevers Deynoot*, *Burger*, *van der Dussen van Beeftingh*, *Hoynck van Papendrecht*, *Milders*, *Thooft*, *Prins*, *Tavenraat*, *Ezechiels*, *Löhnis*, *Bichon van IJsselmonde*, *J.b Mees*, *van Rijckevorsel*, *Blankenheym*, *Schadee*, *van Oordt*, *van der Pot*, *Viruly*, *Eickma*, *Obreen*, *J. van Vollenhoven*, *Tromp* en *Hoffman*.

Tegen de heeren *Blom*, *R. A. Mees*, *Smalt*, *Veder*, *de Critter*, *Dunlop*, *A. van der Hoop*, *Zeewoldt*, *Ledeboer*, *J. van der Hoop* Jac. Zn., *F. van Vollenhoven* en *van der Kun*.

Afwezig waren de heeren *van Overzee* en *Schuuren*.

De verdere behandeling van het rapport der commissie werd tot eene volgende bijeenkomst verdaagd.

— De Commissie van Bestuur over de Clinische School alhier heeft aan dr. *Groshans*, die bij de in dienst stelling van het nieuwe ziekenhuis als leeraar in de bijzondere ziektekunde is afgetreden, en die in het vervolg alleen de algemeene zal voordragen, uit naam van den Minister van Binnenlandsche Zaken schriftelijk dank gezegd, „ voor de uitstekende diensten door hem tot hiertoe aan de School bewezen, onder mededeeling dat Z. Exc. op grond daarvan vertrouwt dat de thans aan hem opgedragen taak op eene even loffelijke wijze als de vorige zal worden vervuld."

— Wij raden alle beminnaars van het smaakvolle en schoone aan, de kleine maar keurige verzameling van **op de Londensche tentoonstelling aangekochte kunstwerken**, alsmede van schilderijen en platen, te gaan bezigtigen, welke in het *New Bath-Hôtel* in de Boompjes ten toon gesteld en tot verloting onder de inteekenaren op het even fraai als belangrijk maandschrift *de Kunstkronijk* bestemd zijn. De sierlijke en kostbare zilveren tafel-inktkoker, uit de fabriek van den heer *van Kempen* te Utrecht; de bevallige wit porseleinen groep van *Copeland* te Londen; de stellen van vier kapitale gekleurde platen, in lijst achter glas, die voorname gedeelten der genoemde tentoonstelling afbeelden; de fraai vergulde bronzen ruiterbeelden uit de fabriek van *Miroy Frères* te Parijs, zijn, benevens meer ander wèl geslaagd en meestal inlandsch fabriekaat, gelukkige aankoopen, tot genoemd doel op de Londensche tentoonstelling gedaan. De kapitale schilderijen van *Tielemans* en *van Eycken* hebben de groote Brusselsche tentoonstelling van schilderijen versierd, terwijl een elftal grootere en kleinere schilderijen van met lof bekende Nederlandsche meesters insgelijks gelukkige prijzen zijn. Eindelijk ziet men hier een der twee kapitale premieplaten, welke voor de deelnemers aan de *Kunstkronijk*, die dit maal geen prijs trekken, eene welkome vergoeding zullen opleveren.

— De Juridische faculteit aan de Leydsche Hoogeschool heeft aan den heer *J. A. Fruin*, jur. cand., en kweekeling van genoemde Hoogeschool, de gouden medaille toegekend, wegens zijne ingezonden verhandeling op een der twee door haar uitgeschrevene prijsvragen.

— Het water der Maas te Maastricht staat sedert de laatste dagen buitengewoon hoog en teekende woensdag morgen 2 el 50 duim aan de peilschaal der stad. Aan den kant van Wijck stond **de waterpoort onder water, en het Moleneiland was geheel overstroomd.**

— De waterhoogte te Arnhem was den 14 dezer 1 el 5 palm.

— Men meldt uit Keulen, dat de generaal *Lamoricière*, die van de politie aldaar eene verblijfkaart voor onbepaalden tijd ontvangen heeft, sedert eenige dagen het bed moet houden, ten gevolge van hevige jicht, aan welke hij reeds op het fort Ham geleden heeft.

— De heer *Pim*, de luitenant der Engelsche marine, die de verschillende golven van noordelijk Azië zal bezoeken, om nasporingen te doen omtrent de expeditie van sir *John Franklin*, is door den Keizer van Rusland belast na te gaan, of het mogelijk zou wezen eene electrieke telegrafische lijn daar te stellen, welke, te St. Petersburg aanvangende, Siberië, het land der Esquimo's, Canada en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika doorloopen en aan den Atlantischen Oceaan eindigen zou.

Volgens ontvangen berigt, is het schip *Annette Gilbert*, kapitein Chapman, den 19 november ll. van WOOSUNG (China) n. Rotterdam vertrokken.

HELLEVOETSLUIS den 15 dezer. Gisteren na posttijd niets gepasseerd; de wind Z. W. — Heden morgen arriveerden *Abeona*, L. A. Klein, van Konstantinopel, en *Ocean* (st.), S. H. Finch, van Londen. En zeilden *Harlingen*, R. L. Schaap, n. Newcastle, en *Tay*, D. Brown, naar Leith. Het schip *Sourabaija*, kapitein A. M. Swarts, v. Samarang n. Rotterdam, is door de stoomboot *Kinderdijk* binnen door van Brouwershaven alhier in het Kanaal gesleept; de wind Z. W.

HELLEVOETSLUIS den 16 dezer. Gisteren namiddag arriveerde *Sölöyen*, B. J. Möller, van Catania; de wind Z. Z. W. — Heden morgen arriveerde *Batavia*, H. Poort, van Tjilatjap; de wind W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Harmonie*, J. P. Roelfsema, naar Genua; *Panama*, H. de Goede, en *Visscherij en Handel*, L. van der Weyden, beiden naar Lissabon; *Eliza*, H. H. de Boer, naar St. Malo; *Wendelina*, H. J. Mulder, naar Belfast; *Emilie*, C. J. Volsch, en *Hermannus*, L. van der Laan, naar .....

BRIELLE en MAASSLUIS den 15 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind Z. Z. W. en Z. W.

BRIELLE den 16 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Norfolk* (st.), J. Leetham, van Goole; de wind W.

MAASSLUIS den 16 dezer. Heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd; de wind W.

TEXEL den 14 dezer. De wind kompasrond. Uit zee niets. Vertrokken *City of Rotterdam* (st.), R. Hart, naar Londen.

TEXEL den 15 dezer. De wind Z. W. Binnengekomen *Jaya Koerier*, F. G. Reinits, en *van der Werf*, B. van der Plas, van Batavia; *Capella*, A. P. Sandberg Jr., van Samarang; *Anna Maria*, J. Zuiderduin, van Havanna, en *Maria Johanna*, J. A. Spijkman, van Triest, laatst van Cephalonia. Vertrokken niets.

VLIE 13—14 dezer. De wind W. Z. W. Niets gepasseerd.

AANGEKOMEN: Te MANILLA 16 october *Europa*, D. R. Nolles, van Hartlepool, en 1 november *Jan Daniel*, J. H. Zeeman, van Newport. Te SINGAPORE 7 december *Hendrika*, H. Reiniersen, mede van Newport. Te ST. HELENA 20 november *Constantia*, C. J. Kaleshoek, van Batavia, en heeft de reis naar Rotterdam voortgezet. Te FERNAMBUCK 5 december *Albert*, J. R. Bok, van Rotterdam. Te NEW-YORK 26 *Koophandel*, A. M. Beeckman, v. Antwerpen. Te VENETIE 7 dezer S. Pellegrino van Rotterdam. Te GENUA 8 D. van Ketwich van Amsterdam. Te CETTE vóór den 4den J. H. Duit van Civita Vecchia. Te BOLDERAA 5 *Paul*, Eusler, v. Amsterdam.

VERTROKKEN: Van RIO DE JANEIRO 16 november *Samarang*, D. L. Immink, n. Batavia, en 24 dito *Zeebloem*, A. E. Zeilinga, n. Hamburg. Van ABBEVILLE 7 dezer P. van der Wiel n. Rotterdam. Van ANTWERPEN 15 F. D. Fokkes n. Holland. Van HAMBURG 13 W. Kröger naar Amsterdam en 14 P. Fijn naar Engeland.

UITGEKLAARD: Van CHARLESTON 23 december *Ammerland*, Fahrs, n. Rotterdam. Van NEW-YORK dien dag *Johanna en Louisa*, J. M. van der Veen, n. Rotterdam; 29 dito *New Hampshire*, Chase, naar Antwerpen, en *Willem Jan*, L. Oversluizen, naar Rotterdam.

IN LADING: Te MANILLA 15 november *Europa*, D. R. Nolles, n. Londen. Te NEW-YORK 30 december *Adrianus en Willem*, J. W. Scheeve, naar Amsterdam; *Augusta*, Dannberg, en *Maria Magdalena*, F. H. Popken, naar Rotterdam.

Het Nederlandsch barkschip *Bantam*, kapitein F. H. Klein, v. Samarang n. Californië, is, volgens brief van MANILLA van den 15 november, den 30 october met verlies van masten aldaar binnengeloopen.

Te KONINGSBERGEN overwinteren de Nederlandsche schepen *Annechina Johanna*, kapitein H. Rozema, en *Antonia Francina*, B. H. Gust.

Het schip *Wilmina*, kapt. H. W. Glim, naar Londen bestemd, is den 11 dezer wegens zwaren storm te Dantzig uit zee terug- en aldaar in de haven gekomen.

GOTHENBURG den 8 dezer. Het Nederlandsch kofschip *Martina Johanna*, kapit. R. J. van Driesten, van Dantzig naar Frankrijk, is den 6 dezer bij Morups Rif door het volk verlaten en aan den grond zittende gezien; nadat de masten gekapt waren gelukte het, het schip weder af- en ten anker te brengen, van waar het denkelijk te Warberg binnengebragt zal worden om te repareren.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 13 *en* 14 *januarij:*

Te LONDEN aangekomen 13 dezer *Jantina*, Kwint, v. Groningen; uitgeklaard B. H. Dekker naar Amsterdam. Te DEAL 13 *Weldaad*, Stubbe, van Villanova. Te LEITH 9 J. G. Munneke v. Harlingen. Te LIVERPOOL in lading W. L. Hensema naar Rotterdam; vertrokken 14 *Glory* naar Rotterdam. Van HARTLEPOOL 12 *Drie Gebroeders*, K. J. Swart, naar Batavia.

MOVILLE (Lough Foyle) den 10 dezer. Een gedeelte der lading van het Nederlandsch schip *Arendina*, kapit. E. J. Dik, van Ibraïl n. Londonderry, bij Red Castle gestrand, is door eene sleepstoomboot overgenomen; het overige zal geborgen worden indien het weder gematigd blijft. Het schip zit op harden grond en bij eb zeer hoog.

Het schip *Jupiter*, kapitein G. J. van der Mey, van Java n. Amsterdam, was den 13 dezer op de hoogte van Wight.

Het schip *Johanna Maria Christina*, kapitein C. N. Gorter, van Amsterdam naar Batavia, is den 13 dezer ter reede van Deal binnengeloopen; de wind W.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Kolonel Koopman*, kapitein *J. J. Klein*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Elshout*, kapitein *P. F. Rijken*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Margaretha*, kapitein *J. K. Wijkmeijer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Hendrina*, kapitein *J. J. Buiten.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

CORFU en SYRA, het snelzeilend, gekoperd Oostenrijksch Brikschip *Clara Zoë*, kapitein *F. R. Stuparich.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HAMBURG, het Blankenezer Schoenerschip *Vesta*, kapitein *J. Breckwoldt.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HAVANNA, het extra snelzeilend, gekoperd, Spaansch Brikschip *Carmencita*, kapit. *J. B. di Onandi*, hebbende een groot voordeel in de regten door deszelfs vlag. Adres ten kantore van *Kuyper, von Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Vrouw Johanna*, kapit. *C. van der Hoeven*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Anne Willem*, kapitein *J. L. Dokter.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Harmonie*, kapitein *P. H. Schabeling.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LONDONDERRY, het Nederlandsch Kofschip *Geertruida Jacoba*, kapit. *A. A. Potjer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEWRY, het Nederlandsch Kofschip *Klazina*, kapit. *R. G. Kars.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip ***Antje***, **kapit.** ***H. H. Plukker.*** **Adres bij** ***Kuyper, van Dam en Smeer.***

STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Renske Hooites*, kapitein *D. H. Donema.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Nederl. Schoener-Kofschip *Jantje Doornbos*, kapitein *H. S. Addens.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, GIBRALTAR en MALTA, het gekoperd Schoonerschip *Californië*, kapit. *D. van der Valk* om spoedig te vertrekken. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*, te Rotterdam, en *de Grijs en Co.*, te Amsterdam.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 10 Januarij.* Spanje 3 per cents 38¾; dito 5 per cents 18½.

PARIJS *den 14 Januarij.* Frankrijk 3 per cents 70 a contant en 70. 25 tegen ultimo; dito 5 per cents 104. 90 a contant en 105. 20 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2750; Spanje 3 per cents Buitenl. 42¼; dito Binnenl. 38⅜; Rusland 4½ per cents 100⅛; Holland, 2½ per cents, 59½. — A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 1 franc en de 5 per cents 1 franc 40 centimes hooger dan gisteren.

Den 15den. Frankrijk 3 per cents 69. 40; dito 5 per cents 104. 35.

LONDEN *den 14 Januarij.* De 3 per cents Geconsolideerden 96¾ a ½ a contant en 96¼ voor rekening; de Gereduceerden 97½; de Actien van de Bank 216; Rusland 4½ per cents 100¼, zonder Coupon; Spanje, 5 per cents, 23 a contant, dito 3 per cents 41¾ a contant; dito 3 per cents nieuwe Uitgest. 18⅜; Mexico 29 a contant, en 28⅞ voor rekening; Holland, 2½ per cents, 58¾, zonder Coupon, a contant, en 59 voor rekening; dito 4 per cents, Certificaten, 90⅞ a contant. De Wissel op Amsterdam, 15 dezer, 11, 17½ a 18, op drie maanden 11, 19 a ½, en op Rotterdam 11, 19¼ a ½.

Den 15den. De 3 per cents Geconsolideerden 96½. Spanje 1 per cent 17⅞.

ANTWERPEN *den 15 Januarij.* België 2½ per cents 51½ geld. Spanje *Ardoin* 18⅜ pap.; dito Binnenl. 3 per cents $39\frac{7}{16}$.

AMSTERDAM *den 16 Januarij.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., $58\frac{3}{16}$; idem, 3 pc., 68; id., 4 pc., 88¾. Belgie, Certific. bij *Rothschild*, 2½ pc., 48½. Frankrijk, Certific., 3 pc., 64½ a 65. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 105¾; Inschr. Cert., 6 pc., 68⅜; Negotiatie 1840, 4 pc., 88¼; idem bij *Stieglitz*, 4 pc., 88⅛. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., $17\frac{15}{16}$ a 18⅛, gebl. $17\frac{15}{16}$; idem Coupons 9½; Nieuwe Geconv., 1 pc., 18 a 18⅛; idem 2/m., 1 pc., 17¾; Binnenl., 3 pc., 38½ a 38⅝. Portugal, te Londen, 5 pc., 35¼ a 35⅜; id., 4 pc., 34⅜. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 74 a 74⅛; idem, 2½ pc., $38\frac{3}{16}$ a 38¼; idem Nieuwe 1849, 5 pc., 80¾ a 81, Lett. B, 80 a 80⅝. Mexico, te Londen, 5 pc., 28⅝ a 28¾.

AMSTERDAM *den 16 Januarij.* Hamburg 2 maanden *f* $34\frac{13}{16}$, idem zigt *f* $35\frac{1}{16}$; Londen 2 maanden *f* 11. 75, idem zigt *f* 11. 82½; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 40¾; Petersburg 2 maanden *f* 182. Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 16 Januarij.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., $58\frac{3}{16}$. Spanje, Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 38⅝ l. k., 38¾ h. k., $38\frac{11}{16}$ gebl. k. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 105¾. Amerika, Bank-Actien, *D.* 100, 4⅜. Oostenrijk, N. Metaliek, 5 pc., 81. Sardinische Loten *f* 17¾. Badensche Loten *f* 37. Mexico, 1846, 5 pc., 28⅝. Ecuador $3\frac{1}{16}$ l. k., $3\frac{3}{32}$ h. k.

ROTTERDAM *den 15 Januarij.* Hamburg 2 maanden *f* $34\frac{13}{16}$, kort *f* $35\frac{1}{16}$; Parijs 2 maanden *f* 55⅞, kort *f* 56⅛; Bordeaux 2 maanden *f* 55½, kort *f* 55¾; Frankfort 6 weken *f* 98½.

Den 16den. Londen 2 maanden *f* 11. 77½, kort *f* 11. 82½.

AMSTERDAM *den 16 Januarij.* TARWE: Roode vond heden goede vraag op speculatie en werden bij partij weder hoogere prijzen ingewilligd; Poolsche weder hooger gehouden, doch zonder handel. Verkocht in Entr.: 128 ℔ Norder *f* 250; 134 ℔ Fransche *f* 275. In Cons.: 134 ℔ N. Geldersche *f* 275. — Ook voor ROGGE was goede kooplust, doch daar houders zeer geretireerd waren, belette dit den handel; alleen verkocht in Entr.: 125 ℔ Frans. *f* 217. — De overige Granen zonder handel. — KOOLZAAD: Oud Norder £ 47½; op 9 Vaten Olie te leveren: in April eerstk. £ 52½; in Sept., Oct. en Nov. eerstk. £ 54½. — RAAPOLIE: op 6 w., *f* 31; Vlieg. *f* 30; 1 Mei eerstk. *f* 30⅝; 1 Sept. eerstk. *f* 31⅝; 1 Oct. eerstk. *f* 31¾; 1 Nov. en Dec. eerstk: *f* 31⅞. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 30¾; Vlieg. *f* 29¾. — HENNEPOLIE: op 6 w., *f* 35½. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 a *f* 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8 a *f* 10½.

DORDRECHT *den 15 Januarij.* Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 7. 90, Roode dito *f* 7. 20, Rogge *f* 6. 90, Vroege Gerst *f* 4. 90, Late dito *f* 4. 50, Ongepelde Spelt *f* 4. 30, Boekweit *f* 5. 70, Haver *f* 2. 80, Witte Boonen *f* 9. 50, Groene Erwten *f* 6. 20, Paardenboonen *f* 4. 70, Raapolie, het vat, *f* 31, Lijnolie, id., *f* 31. Koolzaad, het mud, *f* 9. 60.

SCHIEDAM *den 15 Januarij.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 16. 25; Amst. proef, idem idem, *f* 17. 50. Zonder de belasting.

Den 16den waren de prijzen als boven.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente, in zijne vergadering van den 18 December 1851, is vastgesteld de volgende verordening:

VERORDENING, bepalende de wijze van afkondiging der Plaatselijke Verordeningen.

Art. 1. De afkondiging der plaatselijke verordeningen geschiedt door openbare aanplakking aan het Raadhuis.

Art. 2. Van iedere afgekondigde verordening wordt een exemplaar ter plaatselijke Secretarie bewaard, aan welks voet Burgemeester en Wethouders schriftelijk den dag vermelden, waarop de aanplakking geschied is.

Art. 3. Binnen vier en twintig uren na hare afkondiging worden de verordeningen nog aangeplakt: *a*, op de Grootemarkt; *b*, op de Nieuwemarkt; *c*, in de Groote Beurs; *d*, aan het gebouw van het Museum *Boymans*; *e*, op het Oostplein; *f*, op het Vasteland; *g*, bij de Delftschepoort.

Art. 4. Alle afgekondigde verordeningen worden ten spoedigste opgenomen in het Gemeenteblad van Rotterdam, welk blad ter plaatselijke Secretarie voor een ieder verkrijgbaar is tegen betaling van drie centen voor ieder kwart vel druks.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort, den 8 Januarij 1852.

De Burgemeester en Wethouders van Rotterdam.

De Burgemeester,
J. F. HOFFMAN.
De Secretaris,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** Voor de Familiebetrekkingen van den vroeger als Matroos gevaren hebbenden persoon van ANTHONIE DOELAND zijn ter Secretarie dezer Gemeente eenige informatien te bekomen.

*** Indien er binnen deze Stad zich Betrekkingen of Bekenden bevinden der onderstaande Personen, worden zij in hun belang uitgenoodigd om zich ten spoedigste aan te melden ter Secretarie alhier, als:

JOHANNES WILHELMUS SMIT,
Zoon van POULUS SMIT en JOHANNA GAL;
FRIEDRICH KUHTZE,
Zoon van CARL KUHTZE en CECILIA JERSEN, en
JURJEN SCHEMPKES,
Zoon van HENDRIK SCHEMPKES en CHRISTINA GERLACH.

De beide laatsten in dienst zijnde bij Zijner Majesteits Marine.

*** De Regthebbende op een HOUTEN BLOKJE, inhoudende elf Stuks KOPEREN NEDERLANDSCHE GEWIGTEN, als:

Een 5 ons, een 2 ons, twee 1 ons, een 5 lood, een 2 lood, twee 1 lood, een 5 wigtjes en twee 1 wigtje, gelieve zich te vervoegen aan het Commissariaat van Politie, 1ste Kwartier, in de Magere Varkensteeg alhier.

*** **GEWONE VERGADERING** van het Departement Rotterdam der Maatschappij ***tot Nut van 't Algemeen,*** op Woensdag 21 Januarij 1852, des avonds ten 7 ure, in het Gebouw des Departements.

In deze Vergadering wordt een nieuw Lid des Bestuurs gekozen; worden Prijsstoffen en andere Voorstellen voor de Punten van Beschrijving opgegeven en behandeld, en door het Bestuur Voorstellen en Mededeelingen gedaan.

In naam van het Bestuur,
N. MESSCHAERT, *Lid en Secretaris.*

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van ons geliefd jongste Kind, betuigen wij onzen hartelijken dank.

W. J. HOFFMAN.
Rotterdam J. M. C. HOFFMAN,
den 13 *Januarij* 1852. HAVELAAR.

Aan allen, die ons bij de ziekte en het overlijden van ons Dochtertje hunne deelneming hebben betoond, brengen wij door deze onzen opregten dank toe.

Rotterdam W. H. MELCHIOR.
den 16 *Januarij* 1852. J. A. MELCHIOR, NAUTA.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER E. C. DICKE, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam C. ULRICH.
den 13 *Januarij* 1852.

Heden is, na eene korte ongesteldheid, na voorzien te zijn geweest van de Genademiddelen der R. C. Kerk, tot onze droefheid overleden onze waarde Vader en Behuwdvader, LEENDERT VAN DER MAAREL, in den gezegenden ouderdom van 81 jaren en 3 maanden.

HOF VAN DELFT, *bij Delft*, Uit aller naam,
den 13 *Januarij* 1852. P. VAN DER MAAREL.

Heden overleed mijne geliefde Vrouw, CATHARINA MARIA DE KLERK, in den ouderdom van ruim 47 jaren.

Rotterdam J. C. M. DUPKEN.
den 14 *Januarij* 1852.

Deze algemeene diene tevens als bijzondere kennisgeving.

Heden overleed, na een allersmartelijkst doch geduldig lijden, mijn dierbare Echtgenoot, JACOBUS VAN DER LINDE, in den ouderdom van ruim 74 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

Rotterdam Wed. T. M. VAN DER LINDE,
den 14 *Januarij* 1852. DECKER.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,
onder directie van den Heer A. PETERS.

Op Saturdag den 17 Januarij 1852: **LAURIERBOOM EN BEDELSTAF**, of *Drie Winters in het leven van een Dichter*, beroemd Drama in vijf bedrijven, van *Carl von Holtei*. Gevolgd door: **DE DOCHTER VAN DOMINIQUE**, Blijspel met Zang; waarin Mej. *S. Sablairolles* vier karakters zal vervullen.

En op Maandag den 19 Januarij 1852, ten voordeele der Directie: **KARDINAAL MAZARIN**, of *Frankrijk in 1654*, Historisch Tooneelspel in vier bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Charlotta Birch Pfeiffer*, door den Heer *Greb* (nooit vertoond).

Van 15 tot 22 Januarij,

ten Huize van den Heer *HENDRIKSEN C. L. VAN CRAENENBROECK*, *New Bath-Hôtel*, *Boompjes*, *te Rotterdam*, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure,

OPENBARE TENTOONSTELLING VAN

KUNSTWERKEN,

aangekocht op de **Londensche Tentoonstelling**, benevens van **SCHILDERIJEN en PLATEN**; alles bestemd om te worden Verloot onder de Inteekenaren op den Jaargang 1851 der

KUNSTKRONIJK,
MAANDSCHRIFT
TOT AANMOEDIGING EN VERSPREIDING DER SCHOONE KUNSTEN,
ONDER HOOFDREDACTIE VAN
Mr. J. VAN LENNEP en S. J. VAN DEN BERGH,
BEVATTENDE;
vier en twintig vellen druks in kwarto, vier en twintig Lithographiën en vele in den tekst gedrukte Houtgravuren.

BEWIJZEN VAN TOEGANG tot de TENTOONSTELLING en een uitvoerig PROGRAMMA DER VERLOTING zijn bij de voornaamste Boekhandelaren te Rotterdam ***gratis*** te bekomen.

***.* GENERAL**

STEAM NAVIGATION COMPANY.

LONDEN & ROTTERDAM.

De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken met *PASSAGIERS en GOEDEREN*:
WOENSDAG 21 Januarij, 's morgens **11** ure,
SATURDAG 24 „ „ **7** „

En bovendien **tweemaal 's weeks EXTRA STOOMBOOTEN**, ingerigt voor het LADEN van ***VEE en andere GOEDEREN.***

De Agenten **W. SMITH & P. A. VAN ES.**

☞ Bij Stremming in de Vaart door IJsgang moeten de Effecten, Specie en Monsters, vóór **10** ure, *des avonds te voren*, aan het Bureau te Rotterdam bezorgd worden.

. STOOMJAGTEN,

varende tusschen

ROTTERDAM, MIDDELBURG
en alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

JANUARIJ 1852.

Van ROTTERDAM:	Van MIDDELBURG:
Dingsd. 20,'s morg. 5½ ure.	Zondag 18, 's morg. 8 ure.
Vrijdag 23, „ 7 „	*Donderd. 22, „ 5 „

Er bestaan **Diligence-Diensten** tusschen **Middelburg** en **Vlissingen**, **Zierikzee** en het Veer te **Zijpe**, **Goes** en het Veer te ***Welfaartsdijk.***

. De **Afzender van den BRIEF**, ontvangen den 7den dezer, onder postmerk *Rotterdam*, waarin een niet onderteekend Inschrijvingsbiljet, ten behoeve der Protestantsche Vereeniging voor Ziekenverpleging, binnen deze Stad, wordt bij deze uitgenoodigd, zijnen Naam aan den Geadresseerde bekend te maken.

Namens het Bestuur dier Vereeniging,
Mr. P. F. HUBRECHT.

. DEELHEBBERS in de SLEEPHELLING-SOCIETEIT te *ROTTERDAM* worden bij deze uitgenoodigd tot het bijwonen der **ALGEMEENE VERGADERING**, op **Woensdag** den **21 Januarij** aanstaande, des namiddags ten één ure, in het Locaal boven de Beurs, alhier.

D. DUNLOP,
Directeur.

NATIONALE MILITIE.

De Ondergeteekende, *Commissionair*, neemt de vrijheid aan Ouders en Voogden, wier Kinderen of Pupillen in de Ligting voor bovengemelde Dienst zijn begrepen, bij vernieuwing zich aan te bevelen tot de **LEVERING** van geschikte **PLAATSVERVANGERS** of **NOMMERVERWISSELAARS**, en zulks tot de minst mogelijke prijzen, zonder bijbetaling, belovende, als in vorige jaren, eene honnête en accurate bediening. — Ook zal men, **vóór de Loting**, met hem op billijke Voorwaarden kunnen overeenkomen, voor het geval dat de Loteling al dan niet tot de Dienst wordt gedesigneerd.

W. BIJL, *Boerenvischmarkt*, 8—154.

NATIONALE MILITIE.

OUDERS en VOOGDEN, welke hunne Kinderen of Pupillen in de **DIENST** willen doen **VERVANGEN**, kunnen zich weder als in vorige Jaren bij den Ondergeteekende adresseren, waar men ook, **vóór de Loting**, CONTRACTEN kan aangaan, op Dienstpligtig Nommer of Vrij; belovende als naar gewoonte eene solide en prompte bediening.

Kantoor van Remplacering, **Melkmarkt**, H. n.° 47, te Rotterdam.

H. M. SLOOS.

☞ De Ondergeteekende berigt bij deze aan zijne Vrienden, Kennissen en die hem verder gelieven te begunstigen, dat hij zich als

SCHILDER EN GLAZENMAKER

gevestigd heeft op het **Kwakernaat**, wijk 9, n.° 22.

BARTH.S DE GROOT.

Eene Vrouw van 75 jaren oud genezen van een ***ziek Been*** *door de*

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

Mejufvrouw LARENDEN, te Londen in de Goswellstraat, n.° 2, sedert 34 jaren aan zware open wonden in een der Beenen, welke onderschei[den] deskundigen in Frankrijk en Engeland buiten staat waren geweest te genez[en]. Zij had verschrikkelijke pijnen en was somtijds genoodzaakt geruimen [tijd] te bed te liggen. Ten laatste, op aanraden van hare Vrienden, beproe[fde] zij de **Zalf** en **Pillen** van ***Holloway***, en thans zijn hare wonden geh[eel] genezen, zoodat zij met het grootste gemak kan uitgaan.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depôthouder **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede te **Londe[n]** Strand 244, *Holloway's Etablissement.* — *Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

. De Ondergeteekende, zijne Begunstigers dank zeggende voor het zoo vele jaren genoten vertrouwen, heeft de eer door deze te berigten dat hij zijnen **BOEK- en PAPIERHANDEL** heeft overgedaan aan den Heer ***P. C. NEURDENBURG***, Boekhandelaar aan de Boerenvischmarkt alhier.

Rotterdam
den 16 Januarij 1852.
K. A. ENKLAAR.

. De Ondergeteekende, zich refererende aan bovenstaande Annonce, beveelt zich in dat zelfde vertrouwen aan dat de Heer ***K. A. ENKLAAR*** zoo ruimschoots heeft mogen ondervinden.

Rotterdam
den 16 Januarij 1852.
P. C. NEURDENBURG.

. De Ondergeteekende is verpligt bij deze ter kennisse harer Stadgenooten te brengen dat, ten gevolge het dezer dagen afsterven van haren waarden Echtgenoot, AB.M HOEFNAGEL, de Zaken betreffende het leveren van **BRANDSTOFFEN (Turf en Hout)** door haar op denzelfden voet als vroeger zullen worden voortgezet, en dat zij mitsdien de vrijheid neemt ***zich meerder dan vroeger*** haren geëerden Kalanten en Begunstigers aan te bevelen.

Rotterdam
14 *Januarij* 1852.
De Wed. AB.M HOEFNAGEL,
KEEGEL.

☞ Door Sterfgeval van *J. MARCA*, in leven *Mr. Italiaansche Schoorsteenveger* en *Rookverdrijver*, in de Molensteeg, wijk 4, n.° 202, bieden zich de Ondergeteekenden, mede ***Italiaansche Schoorsteenvegers en Rookverdrijvers***, beleefdelijk aan in de gunst en recommandatie van zijne geëerde Begunstigers, als hebbende zij zich verbonden, om voor hunne Rekening de Zaak voort te zetten. Zij vertrouwen dat hun Werk genoeg tot aanbeveling zal verstrekken, en beloven eene prompte en civiele bediening.

Molensteeg, wijk 4, n.° 202, het 3de Huis van den Visschersdijk.
P. GIACOMINI.
B. LESINA.

***.* Heeren Gazverbruikers!**

Door belangrijke medewerking van uwe zijde, zijn de Ondergeteekenden in staat gesteld om (bij verkregene vergunning van Z. M. den Koning en het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad) eene tweede Gazfabriek hier ter Stede op te rigten.

Zij meenen dat het voor de Ingezetenen in het algemeen nuttig en noodig is, dat zoodanige tweede Fabriek op[...]gerigt worde; zij kunnen zich echter niet ontveinzen, dat, om met een goed gevolg werkzaam te zijn en te **blijven**, eene krachtige ondersteuning wenschelijk is. Ten dien einde durven zij gerustelijk rekenen op de verdere medewerking van hunne Land- en Stadgenooten, en noodigen hen mitsdien uit om de pogingen, die nu door of van wege de bestaande Fabriek gedaan worden, niet te ondersteunen.

Het is duidelijk dat die Compagnie zich in het alleenlijk bezit van het debiet van Gaz wil handhaven, doch zij gelooven dat het verstandig is, indien eene matige concurrentie wordt ondersteund. Het kan toch aan de Ingezetenen niet onverschillig zijn of de zaak met nationaal Kapitaal gedreven wordt en de voordeelen tot vermeerdering van nationale welvaart strekken, terwijl de concurrentie voorzeker niet anders dan tot de deugdzaamheid van het Gaz en eene goede bediening der Verbruikers moet bijdragen.

Rotterdam
den 14 Januarij
1852.
D. A. SCHRETLEN.
P. VAN LIMBURGH.
J.S VAN LIMBURGH.
A. H. VAN THIENHOVEN.
L. J. DE BORST VERDOORN.

***.* Aan HH. Gazverbruikers.**

De Ondergeteekende geeft hiermede HH. GAZVERBRUIKERS kennis, dat hij bereid is om van primo Februarij eerstkomende de **Duizend Kubiek Voet *GAZ à f 3. 50*** bij Gaz-Meter te leveren, en zulks op Contracten, waarbij de noodige verzekering wegens den duur dezer Prijsvermindering zal worden verstrekt, onder toekenning van andere gunstige Voorwaarden.

Rotterdam
den 15 Januarij 1852.
G. A. BLANKENHEYM, *qq.*

☞ **A. HEEZEN** geeft kennis, dat hij **Beste AARDAPPELEN**

in **Soorten** heeft, welke hij verkoopt per Mud en per Maat. Opgeslagen in het Pakhuis van Mej. de Weduwe *RIEMSLAG*, Gelderschekade, hoek Koningsteeg.

AMSTERDAM.

Een COMMISSIONAIR vraagt te **Rotterdam** een geschikt **PERSOON**, uit den Fatsoenlijken Burgerstand, om werkzaam te zijn in **Suikers** en **Stroop**. Diegenen welke met dusdanige Betrekking bekend of werkzaam zijn geweest, zullen het meest in aanmerking komen. Adres, letter W *franco*, bij *P. ELLERMAN*, Boekdrukker, Rokin, n.° 66, te Amsterdam.

PS. Ongeteekende Brieven zullen in geen aanmerking komen.

☞ Men verlangt met 1 Mei aanstaande eene

KEUKENMEID,

bekwaam voor hare Werkzaamheden, van de Hervormde Godsdienst, en voorzien van behoorlijke Getuigschriften. Adres bij E. H. VIS, in de Goudschewagenstraat, wijk 10, n.° 593.

. PUBLIEKE VERKOOPING, op Maandag den 19 Januarij 1852, des morgens [te] 11 ure, *in het Fransche Koffijhuis*, te Rotterdam, [van] **66 Tonnen *Riga* ZAAI-LIJNZAAD**, minder en meerder door zeewater beschadigd versch [uit] Zee aangebragt van Riga met het Schip *de Vre[...]* Kapitein *H. G. Potjewijd*, thans liggende in een Pakh[uis] aan de Leuvehaven, oostzijde, wijk 1, n.° 218.

Nadere onderrigtingen bij *JAN VAN WAGENING[EN] en ZOON* en *W.M en ALB.S SMALT en Co.*

. J. RUEB en C. RUEB *Cz.*, Makelaars te Rotterd[am], als last hebbende van hunne Meesters en op autoris[atie] van Heeren Agenten van Lloyds, zullen op Dingsd[ag] den 20 Januarij 1852, des voormiddags ten elf ure, [in] het Huis der Notarissen, op de Gelderschekade, [ver]koopen: **189 Kisten *Havana* SUIKER**, do[or] Zeewater beschadigd, benevens **1 Ledige KIST**; [aange]lost uit de Schepen *Carmencita*, Kapitein *Juan B.ta [...]* *Onandi*, en *Leon*, Kapitein *Juan Joze de Aguirre*; liggen[de] in Algemeen Rijks-Entrepôt, Kav. **1** a **5** Pottebakkers[-] steeg, wijk **1**, n.s 178 en 179; Kav. **6** a **24** Zalmhave[n,] wijk 3, n.° 390, en aldaar daags vóór en op den d[ag] van den verkoop voor een ieder te zien.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING
van MEUBELEN, HUISSIERADEN enz.

P. T. DE BEIJER, Ondernemer van Publie[ke] Verkoopingen, is van meening, ten overstaan van e[en] daartoe bevoegd Beambte, op Donderdag den 22 Janua[rij] 1852, op de gewone uren, aan de Kruiskade, in de *Z[aal]* *Concordia*, publiek te verkoopen: Gemaakte Juweele[n,] gemaakt Goud en Zilver, waarbij zijn zeer goede Gouden en Zilveren Horlogiën, alsmede Porselein, Glas- e[n] Verlaktwerk, Linnen- en Beddengoed, Manskleedere[n,] Secretaires, Chiffonnières, Bureau, Kasten, Eet-, Speel[-] Lade- en andere Tafels, Piano's, Canapé's, Stoele[n,] Spiegels, Schilderijen, Klokken, Pendules, Kandelabre[s,] Vazen, Kagchels, Fornuizen, Vloerkleeden, Koper, T[in] en andere Goederen meer; benevens eene Partij **Pleister[-] beelden** enz. Daags te voren van 10 tot 3 u[ur] aldaar te zien.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING
van MEUBELEN en HUISSIERADEN,

op Vrijdag en Saturdag den 23 en 24 Januarij 1852, d[es] morgens ten tien ure, in de gewone Verkoopzaal, a[an] de Scheepmakershaven te Rotterdam, ten overstaan va[n] *D. H. CORNE*, van divers Goud en Zilver, een aan[tal] bijzonder fraaije en solide **Meubelen**, als: Secretaire[s,] Linnenkasten, Chiffonnière, Etagère, Commodes, T[...] a Tête, Canapé's, Voltaires, Tafels, Stoelen, Spiegel[s,] Schilderijen, Pendules, deugdzame Pianino's en Pian[o's,] Spelende Klok, exquis Japansch Verlaktwerk en Porselei[n,] kunstig uit Been vervaardigden Houtzaagmolen, ho[og] 3 voet, eene Linieër-Machine, verder Fransche Por[se]leinen en Galanterien, nieuw IJzerwerk, Kantoor-Les[se]naars, groote en solide Brandkast, Pers enz., en eindeli[jk] eene exquise partij 1ste kwal. Engelsche Pepermunt, [in] 100 pakjes van 2 pond, **150** fleschen en doozen di[to] Drops, **50** pakjes Gember-Tabletten, **9** fleschen Pepe[r]munt-Olie enz.; kunnende Donderdag van 10 tot 4 [ure] worden bezigtigd.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

FRANS DIJKMAN, Notaris, residerende te Ro[tter]dam, als last hebbende van zijne Principalen, daart[oe] behoorlijk gemagtigd, is voornemens om op Woens[dag] den 4 Februarij 1852, des namiddags ten 4 ure, in [het] Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Geldersch[e] kade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoope[n] de navolgende **PANDEN**, staande en gelegen binn[en] de stad Rotterdam, als:

N.° 1. Een hecht, sterk en goed **gesitueerd HUI[S,] BOVENWONINGEN, KELDER en ERVE**, staande a[an] den noordoosthoek van de Naauwe Kerkstraat, tegenov[er] de Groote Kerk, wijk G/7, n.s 28/22, Kadaster secti[e] K, n.° 1326. De Grondbelasting over 1851 is geweest *f* 47. 71. Voorts belast met eene Stedelijke Recognit[ie] van *f* 1. 50 's jaars. De Huuropbrengst van vier Percele[n] (breeder bij Biljet omschreven) is *f* 395. 80 in het ja[ar].

N.° 2. Een hecht, sterk en goed gesitueerd **HUI[S,] BOVENWONINGEN, KELDER en ERVE**, aan [de] Riviervischmarkt, nabij de Groote Kerk en naast h[et] vorige Pand, wijk G/7, n.s 29/27, Kadaster sectie [K,] n.° 1327. De Grondbelasting als boven was *f* 42. [..] Recognitie *f* 1. 50, als voren. Het Benedenhuis [en] den Kelder zijn in eigen gebruik geweest, terwijl twe[e] Bovenwoningen, bij de week verhuurd, te zamen rendere[n] *f* 163. 80 in het jaar.

N.° 3. Een **HUIS, BOVENWONING en ERVE**, aan de oostzijde van de Lange Baanstraat, wijk K/1[..] n.s 281/347, Kadaster sectie L, n.° 370. Grondbelastin[g] als boven *f* 14. 59. Huuropbrengst van twee Percele[n] verhuurd per maand, *f* 134. 40 in het jaar.

N.° 4. Een **HUISJE** en **ERVE**, in zekere Stee[g] aan de westzijde van de Tweede Lombardstraat, wijk H/8, n.s 190/201, Kadaster sectie K, n.° 556. Gron[d]belasting als voren *f* 5. 03. Verhuurd a **85** *Cents* p[er] week, makende *f* 44. 20 in het jaar.

Te aanvaarden den 1 Mei 1852.

De Panden, N.s 1 en 2 gemeld, zullen, na gehoude[n] veiling en afslag, ook bij combinatie in koop worde[n] aangeboden.

De Gegadingden zullen de voorschreven Panden kunn[en] bezigtigen twee dagen vóór en des voormiddags v[an] den dag der veiling, en inmiddels nadere informati[e] begeerende, zich gelieven te adresseren ten Kantore v[an] voornoemden Notaris *DIJKMAN*, in de Wijnstra[at,] wijk 2, n.° 131.

CORRESPONDENTIE.

Plaatsgebrek heeft ons de opneming van verscheidene Ingezo[nden] Stukken tot een volgend Nommer moeten doen uitstellen.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN[...]